

Thomas Auväärt
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie: e-mail 2.04.2026

Meie: 16.04.2026 nr 20

Eesti Pangaliit (edaspidi Pangaliit) tänab rahandusministeeriumi krediiditeabe jagamise seaduse eelnõu osas esitatud täienduste eest.

1) Krediidiinkassode ja viivislaenude hõlmamine krediidiregistri alla – esitatud variantide analüüs

Pangaliit on esitatud kahte varianti põhjalikult analüüsinud ning esitame järgnevalt oma seisukoha.

Oleme hinnanud ettepanekuid nii registri andmekvaliteedi, tarbijate õiguste, krediidiandjate otsustusprotsessi kui ka praktilise rakendatavuse vaatenurkadest. Analüüs hõlmab muu hulgas:

- mõju tarbijatele kuvatavate andmete täpsusele ja ajakohasusele;
- mõju krediidiotsuste tegemise kvaliteedile ja kooskõlale kohtupraktikaga;
- rollide ja vastutuste jaotust krediidiandjate ja krediidiinkassode vahel;
- rakenduslikku selgust andmete esitamisel, uuendamisel ja kustutamisel;
- tehniliste nõuete realistlikkust.

Pangaliit toetab varianti A, tingimusel, et säilitatakse esialgsed andmete edastamise tähtajad, 14 päeva alates nõude/lepingu omandamisest ja 5 päeva jäägi/võlasumma muutumisel. Lühemad andmete esitamise ja uuendamise tähtajad (14 päeva ja 5 päeva) on registri toimimise seisukohalt selgelt paremad kui pikemad tähtajad (45 ja 10 päeva). Krediiditeaberegistri eesmärk on kajastada tarbija finantskohustusi võimalikult täpselt ja ajas õigesti. Kui andmete esitamine toimub alles 45 või 10 päeval, võivad registris olla ebaõiged või aegunud nõudejäägid, mis võivad kahjustada nii tarbijat, krediidiandjat kui ka registri usaldusväärsust. Meile teadaolevalt hakkaksid nii krediidiandjad kui ka krediidiinkasso ettevõtted kasutama täpselt sama tehnilist andmeedastuse platvormi ja liidestust. See tähendab, et andmete üleslaadimise funktsionaalsus on ühesugune ning tehniline töökoormus ja andmeedastuse protsess ei erine kahe osapoole vahel. Seetõttu ei ole tehnilise poole pealt ühtegi objektiivset põhjust, miks inkassodele peaks kehtestama oluliselt pikemad tähtajad (45 ja 10 päeva), samal ajal kui krediidiandjad peavad esitama info 24 tunni jooksul.

Peame varianti A kõige läbipaistvamaks lahenduseks, sest see tagab:

- tarbijale õiged ja ajakohased andmed;
- krediidiandjate jaoks kvaliteetse sisendi krediidiotsuse tegemisel ja vastutustundliku laenamise nõuete täitmise ;
- selge vastutuse andmete õigsuse eest;
- registri põhimõtete terviklikkuse ka pärast nõude loovutamist;

- võrdsed tingimused andmete edastamisel.

Varianti B Pangaliit ei toeta, kuna see ei taga krediidiandjate seisukohalt piisavat andmete täpsust, ajakohasust ega vastutuse selgust. Variandi B puhul on mitmed kriitilised probleemkohad:

- tarbijale ei kuvata täielikke ega ajakohaseid andmeid;
- krediidiotsuste tegemiseks vajalik info muutub puudulikuks;
- vastutus andmete kvaliteedi eest jääb ebaselgeks;
- puudub lahendus olukordades, kus inkasso omandab nõude ja sõlmib tarbijaga uue lepingu, kas krediidiandja poolt edastatud info kustutatakse või jääb nähtavaks kuni uus sõlmitud leping tasutakse;
- registri andmestik muutuks ebaühtlaseks ja vähem usaldusväärseks.

2) Tähtaegade määratlemine.

Peame oluliseks juhtida tähelepanu ka sellele, et eelnõus kasutatud tähtaegade määratlemisel ei ole praegu üheselt selge, kas tegemist on kalendripäevadega või tööpäevadega. See ei ole pelgalt terminoloogiline küsimus, vaid mõjutab otseselt andmevahetuse korraldust, vastutuse hinnangut ning süsteemide tööd. Kui tekstis ei ole selgelt öeldud, millist liiki päevi loetakse, võib see põhjustada erinevat arusaamist andmete esitamise tähtaegadest. Kui tähtaegu loetakse tööpäevades, tekib vajadus täpsustada kuidas toimivad automaatsed andmeedastuse protsessid puhkepäevadel. Kui tähtaegu loetakse kalendripäevades, peab see olema selgelt kirjas, sest andmeedastus võib langeda päevadele, mil ettevõtted ei tööta kuid süsteem peab suutma andmeid edastada ka nädalavahetusel ja pühade ajal või peavad olema loodud alternatiivsed mehhanismid.

3) § 7 lõike 1 punkt 7 täiendamine.

Teeme ettepaneku lisada eelnõu § 7 lõike 1 punktis 7) krediidijääk eurodes ka mõiste „nõudejääk“ (7) *krediidijääk või nõudejääk eurodes*). See loob selge ja ühtse arusaama sellest, mida vastava andmevälja all krediiditeaberegistris kajastatakse. Täpsem andmete koosseis ja esitamise loogika saab olla reguleeritud krediiditeaberegistri põhimääruses. Nõudejäägi mõiste kasutamine tagab krediidiinkassode andmete korrektse kuvamise, kui ka pankade poolt edastatavate andmete läbipaistvuse olukordades, kus krediidileping on ennetähtaegselt üles öeldud, kuid nõue kliendi vastu on jätkuvalt olemas.

4) § 13. Registrateenuse tasude hinnakiri

Edastatud eelnõus versioonis näeme jätkuvalt, et krediidiinkassodelt andmete edastamise eest tasu ei võeta. Juba meie eelmises kirjas palusime selgitada, kas krediidiasutustelt võetakse andmete edastamise eest tasu. Jätkuvalt ootame teie poolset vastust meie küsimusele.

Kui arusaam on, et tasu ei ole mõeldud kehtestada krediidiasutustele, jätab eelnõu praegune sõnastus siiski selge tõlgendusruumi, mille alusel sellise tasu rakendamine oleks tulevikus võimalik. Selguse huvides palume antud sätte sõnastust muuta järgnevalt:

„(4¹) Registripidaja ei võta tasu käesoleva seaduse § 5 nimetatud krediiditeabe andjalt krediiditeaberegistriga liidestumise ja krediiditeaberegistrile andmete edastamise eest.“

Loodame, et rahandusministeeriumil on võimalik Pangaliidu seisukohaga arvestada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Talihärm

Tegevjuht